

Iktatószám:	<b>SZTFH-BANYASZ/9033-11/2023.</b>	Azonosító szám:	-
Tárgy:	a „Recsk VII. – andezit ” védnevű bányatelek területén végzett szabálytalan bányászati tevékenység	Hivatkozási szám:	-
		Ügyintéző:	<b>Horváth Zoltán</b>
		Telefon:	<b>+36 46/896-009</b>
		E-mail:	<b>zoltan2.horvath@sztfh.hu</b>
		Mellékletek:	-

## HATÁROZAT

I. A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Bányafelügyelet) az ANDEZIT-BAU Kft.-t (székhely: 4031 Debrecen, István út 139.; adószám: 12765627-2-09; a továbbiakban: Bányavállalkozó) szabálytalan bányászati tevékenység gyakorlása (a Recsk VII. – andezit védnevű bányatelek tekintetében a jóváhagyott hatályos műszaki üzemi tervtől eltérően végzett bányászati tevékenység) miatt

**3.000.000 Ft, azaz hárommillió forint bírsággal sújtja.**

A bírság összegét a határozat véglegessé válásától számított 15 napon belül kell befizetni a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága 10032000-00362887-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú számlájára. Megjegyzésként szerepeltetni kell a határozat iktatószámát és a „bírság” szót. Késedelmes fizetés esetén a Bányafelügyelet a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot számít fel. A meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül, amelyet az állami adóhatóság hajt be a Bányafelügyelet megkeresése alapján.

A Bányafelügyelet tájékoztatja Bányavállalkozót, hogy kérelemre részletekben történő teljesítést vagy halasztott fizetést is engedélyezhet. Bányavállalkozó befizetésre vonatkozó teljesítési határidő lejárt előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

II. A Bányafelügyelet kötelezi Bányavállalkozót, hogy:

1. A bányatelek 1.-2.-3. töréspontjai mentén elhelyezett meddő és talaj depóniát (a továbbiakban együtt depó) a bányatelek eredeti felszínéig terjedően szüntesse meg. A depóban tárolt anyag elszállítását a depó magasságát csökkentve, illetve a depó rézsűjének alkotója mentén, a dőlését csökkentve kell végezni, a már kialakított vízelvezető árok folyamatos fenntartásával, szükség szerinti alakításával. A megszüntetési végállapot elérése esetén a dél felé lejtő rézsűk felületét megfelelő szilárdságú geotextiliával stabilizálja, valamint növényborítással lássa el.
2. A depó dél felé lejtő rézsűit a depó megszüntetésére vonatkozó munkálatok megkezdése előtt megfelelő szilárdságú geotextiliával stabilizálja.
3. A depó dél felé lejtő rézsű felületre eső csapadékvíz elvezetését a depó megszüntetésére vonatkozó munkálatok megkezdése előtt, és a depó megszüntetése alatt is biztosítsa a bányatelek határán belül oly módon, hogy a depó felületére ható vízerózió abban kárt ne okozhasson.

Bányavállalkozó a II. 1. pontban foglaltakat a határozat véglegessé válásától számított 120 napon belül, a II.2. és II.3. pontban foglaltakat a határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül köteles végrehajtani.

A döntés a közléssel véglegessé válik és végrehajtható. A döntéssel szemben a közlésétől számított 30 napon belül közigazgatási per kezdeményezhető, amelyet keresetlevéllel kell megindítani.

A jogi képviselő kötelező. A keresetlevél az sztfh.hu honlapról letölthető, a keresetlevél elektronikus benyújtására szolgáló SZTFH\_KPER űrlap megfelelő kitöltésével, a keresetlevél elektronikus benyújtására vonatkozó perrendtartási szabályoknak megfelelően, elektronikus úton terjeszthető elő.

A keresetlevélhez csatolni kell azt az okiratot vagy annak másolatát, amelyre a fél bizonyítékként hivatkozik, amely a képviselővel való eljárás esetén a képviselői jogosultságot igazolja, illetve amely a bíróság által hivatalból figyelembe veendő tény igazolásához szükséges.

A keresetlevél tartalmazza a felperes jogi képviselőjének nevét, székhelyét, ügyvédi iroda esetén az ügyintéző nevét, több jogi képviselő esetén a hivatalos iratok kézbesítésére kijelölt jogi képviselő megjelölését, telefonos, illetve elektronikus elérhetőségét.

A keresetlevél benyújtására nyitva álló határidőt az ítélkezési szünet nem érinti.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, a fél azonban azonnali jogvédelem keretében halasztó hatály elrendelését kérheti. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

A bíróság tanácsa az azonnali jogvédelem iránti kérelemről a bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül dönt. Hiánypótlásnak nincs helye. A bíróság a kérelem teljesítését biztosíték adásához kötheti.

A halasztó hatály elrendelése esetén a döntés nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható, és egyéb módon sem hatályosulhat. A végrehajtás a kérelemnek a végrehajtást fogantató szerv tudomására jutásától annak elbírálásáig, de legkésőbb az elbírálásra nyitva álló határidő elteltéig nem fogantatósítható, kivéve, ha a közigazgatási szerv a döntést azonnal végrehajthatónak nyilvánította. A tudomásszerzésig fogantatósítható végrehajtási cselekmények a bíróság eltérő rendelkezésének hiányában hatályban maradnak.

A keresetet a Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: Bíróság) bírálja el. A Bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, ha a felek egyike sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek. Tárgyalás tartását a fél keresetlevélben kérheti.

A felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is – a közigazgatási bírósági eljárásban illetékfeljegyzési jog illeti meg.

## INDOKOLÁS

Mihalecz József a Recsk VII. – andezit védnevű bányatelek területén lévő bányauzem (a továbbiakban: Bányauzem) felelős műszaki vezető helyettese 2023. 06. 09-én bejelentést (SZTFH-BANYASZ/8699-1/2023., illetve, SZTFH-BANYASZ/8699-2/2023.) tett a Bányafelügyeletre, amelyben közölte, hogy telefonon értesült, hogy hatalmas mennyiségű csapadék zúdul a bányára és a környező területekre, bányászati tevékenység végzése nem lehetséges. A telepített emberek biztonságban vannak, a munkagépeket szintén biztonságos helyre helyezték.

A bányatelek D-i részén megépített földvédmű felső tükör szintjén az előző héten épített K – Ny-i nyomvonalú vízvezető árok a leeső vízmennyiséget nem tudja elvezetni és azt a víz hordalékával részben el is zárta. A bányatelek felületére leeső víz nagy része a bányatelekről Ny-i irányba ömlik a patak felé, de egy része a védmű D-i oldalán is folyik lefelé.

A bányába érkezésekor a földvédmű felső tükör szintjén a műszaki felügyelet és az alvállalkozó ügyvezetőjének irányításával már folytak a kárelhárító és az esetlegesen újra megismétlődő nagy mennyiségű csapadék károkozást megelőző földmunkálatok.

Megállapította, hogy a leesett csapadék a bányatelek felső pontjairól a bányatelek még érintetlen dőlésein, a biztonsági előírásoknak megfelelően kialakított védőtöltésein minden irányban zúdult lefelé, alapvetően Ny-i irányba, a bánya talpszintje, a kialakított depó és rakodó felé, a patak irányába. A kiépített vízvezető árok eltorlaszolódtott, amelynek okán a felsőbb pontokról ez irányba leérkező víz a védmű D-i oldalán is folyt lefelé.

A kiépített rézsúoldalban vízkimosást tapasztalt, de a töltés stabilan állt, annak hirtelen tömörödését, megrogyását, csúszását nem tapasztalta, a felső éllel párhuzamos repedéseket nem tapasztalt.

A bányában zajló földmunkálatok során elvégezték a vízvezető árok kitisztítását és annak kibővítését is, esetleges hasonló mennyiség elvezetéséhez.

Elrendelte, hogy a csapadékos időjárás végét követő pár napos szikkadás után, a védmű rézsújének vízzel kimosott, meglazult részét vissza kell szedni, a felületet újra síkra kell kialakítani. Rendelkezett, hogy a kitermeléssel, az ásványi anyag feldolgozásával, szűkített bányászati tevékenységgel csak abban az esetben lehet foglalkozni, ha a bánya belső viszonyait a biztonsági előírásoknak megfelelően újra kialakítják. (A kialakított vízszintes munkafelületekről a vízhordalék eltávolítása, a belső és a bányához vezető közvetlen szállítási útvonalak helyreállítása, a bányatelek szintjei között kialakított rézsúk újra építése)

Jelentéshez a helyszínen készített fényképeket mellékelte.

A Bányafelügyelet a bejelentést követően, 2023. 06. 13-án a Bányauzem területén helyszíni ellenőrzést tartott, melyről az SZTFH-BANYASZ/8699-3/2023. iktatási számú jegyzőkönyv készült.

A Bányafelügyelet a helyszíni ellenőrzés során a bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő határszakasz környezetét megvizsgálva megállapította, hogy az ezen a területen elhelyezett depó dél felé lejtő rézsúin, több helyen erős vízfolyásra, vízerózióra utaló kimosódások voltak, azonban a rézsúk felületén a rézsú megcsúszásra utaló jelenségek nem voltak tapasztalhatók. A Bányafelügyelet a bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő határszakasz mentén elhelyezett depó anyagát – a felszínét szemrevételezéssel megvizsgálva – agyagos törmelékként rögzítette. Az ellenőrzés időpontjában, a depó legfelső szintjén egy 4 méter talpszélességű vízvezető árok kiképzése volt folyamatban, amelyet úgy alakítottak ki, hogy a csapadékvízet nyugati irányba, a bányatelek határvonal 1. számú töréspontja irányába a vasúti rakodó, illetve a Balla patak felé vezesse.

A Bányafelügyelet az ellenőrzés során megállapította továbbá, hogy a bányatelek 2. és 3. számú töréspontjait nem jelölték ki, és a bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő határszakasz mentén elhelyezett depó a bányatelek határán kívülre is kiterjedt. A hatályos műszaki üzemi terv szerint a vizsgált területen a 2025-2026. évek közötti időszakban volt tervezve bányászati tevékenység, és a műszaki üzemi terv alapján a vizsgált területre meddő elhelyezés nem volt tervezve.

A 2023. 06. 13.-án megtartott helyszíni ellenőrzésen Mihalecz József felelős műszaki vezető helyettes részt vett, azonban az ellenőrzést követően, az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyv elkészítésének befejezése előtt távozott, így az ellenőrzésen tapasztaltakkal és a jegyzőkönyvbe foglaltakkal kapcsolatban nyilatkozatot nem tett.

A Bányafelügyelet a 2023. 06. 13-án megtartott helyszíni ellenőrzésről készített SZTFH-BANYASZ/8699-3/2023. iktatási számú jegyzőkönyvet megküldte Bányavállalkozó, valamint Mihalecz József felelős műszaki vezető helyettes részére.

Bányavállalkozó az SZTFH-BANYASZ/8699-3/2023. iktatási számú jegyzőkönyvben foglaltakkal kapcsolatban nyilatkozatot nem tett. Mihalecz József felelős műszaki vezető helyettes 2023. 06. 14-én

terjesztette be a jegyzőkönyvben foglaltakkal kapcsolatos nyilatkozatát (SZTFH-BANYASZ/8699-5/2023. iktatási szám), melyben a jegyzőkönyvben foglaltakat nem vitatta.

A Bányafelügyelet a 2023. 06. 13.-án megtartott ellenőrzésen megállapítottak alapján szabálytalan bányászati tevékenység gyakorlása miatt (a Bányauzemre az SZTFH-BANYASZ/11101-8/2022. iktatási számú határozattal 2022-2026. évekre jóváhagyott kitermelési műszaki üzemi tervtől (a továbbiakban: MŰT) eltérően végzett bányászati tevékenység; a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) III. részében előírt szabály megszegésével végzett szabálytalan bányászati tevékenység (a bányatelek 1.- 2.-3. töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz környezetében engedély nélkül megvalósult, a bányatelek határán, illetve a bányauzemi területen kívüli területre is kiterjedő meddő elhelyezés; a bányaművelés engedélyezett ütemezésétől eltérően végzett tevékenység; a bányatelek 2. és 3. töréspontjai kijelölésének hiánya) ügyében SZTFH-BANYASZ/9033/2023. iktatási szám alatt hivatalból eljárást indított 2023. június 16-án.

Az eljárás megindításáról szóló SZTFH-BANYASZ/9033-1/2023. iktatási számú végzésben a Bányafelügyelet elrendelte a bányauzem szabálytalan bányászati tevékenységgel érintett teljes területének hites bányamérővel történő geodéziai bemérését, és a bemérésről készített térkép beterjesztését, illetve a bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz környezetében a szabálytalan bányászati tevékenységgel elhelyezett meddő mennyiségének és fajtájának földtani szakértő bevonásával történő meghatározását. A Bányafelügyelet elrendelte továbbá a beterjesztendő térképen - többek között - az eredeti terepfelszín feltüntetését, valamint a jellemző függőleges térképi metszetek elkészítését.

Az eljárás megindításáról szóló SZTFH-BANYASZ/9033-1/2023. iktatási számú végzésben foglaltakkal kapcsolatban Bányavállalkozó 2023. 06. 28-án a következő nyilatkozatot tette (SZTFH-BANYASZ/9033-2/2023. iktatási szám):

*„Alulírott, Nagy István ügyvezető, mint az ANDEZIT-BAU Bányászati Korlátolt Felelősségű Társaság (Cégjegyzékszám: 09-09-008493; Adószám: 12765627-2-09, Székhely: 4031 Debrecen, István út 139.) ügyvezetője, hivatkozással a fenti ügyszámon kiadott végzésben szereplő felhívásban foglaltakra, a következőket adjuk elő:*

*Társaságunk jelenleg nem kíván a hivatkozott jegyzőkönyvben foglaltakra nyilatkozatot tenni. Nyilatkozatunkat a felhívás II. pontjában előírt bányaművelési térkép és a földtani szakértő véleményének ismeretében kívánjuk majd előterjeszteni.*

*Szeretnénk ugyanakkor a Tisztelt Bányafelügyelet figyelmét felhívni arra, hogy az SZTFH-BANYASZ/9033-1/2023. számon kibocsátott végzésben a Bányafelügyelet olyan megállapításokat tett, véleményünk szerint jogsértő módon, amelyek a helyszíni szemle során nem nyertek kétséget kizáró bizonyítást. Álláspontunk szerint a Bányafelügyelet kézi helymeghatározó eszközzel történt méréseket nem fogadhatja el hiteles mérésnek, és ebből nem vonhat le olyan következtetést, hogy Társaságunk a MŰT-től eltérően végzi a tevékenységét, különös tekintettel arra, hogy a 2023. január 25-én megtartott szemléről készült, SZTFH-BANYASZ/1108-2/2023. iktatószámú jegyzőkönyvben az került megállapításra, hogy „A műszaki üzemi terv szerint zajlanak a munkafolyamatok”.*

A Bányafelügyelet 2023. 06. 29-én ismételten helyszíni ellenőrzést tartott a Bányauzem területén, melyről az SZTFH-BANYASZ/9447-1/2023. iktatási számú jegyzőkönyv készült. Az ellenőrzésen és azt követően a jegyzőkönyv elkészítésén Mihalecz József felelős műszaki vezető helyettes részt vett. Nagy István, a Bányavállalkozó ügyvezetője az ellenőrzés kezdetekor megjelent, azonban 12:00

órákor az ellenőrzés közben távozott, a jegyzőkönyv felvételénél nem volt jelen, így a jegyzőkönyvben foglaltakkal kapcsolatban nyilatkozatot sem tett.

A Bányafelügyelet képviselői az ellenőrzés során megvizsgálták a bányatelek 1.-2.-3. töréspontjai mentén elhelyezkedő területet, illetve ezen a területen kialakított vízelvezető árkokat. A megtekintett bányatelek határszakasz mentén a rézsú megcsúszására, suvadására utaló jelek, formációk nem voltak láthatók. A korábban, a 2023. június 13-án megtartott szemlén is rögzített, vízelvezető árok kialakítását tovább folytatták keleti irányban oly módon, hogy a vízelvezető árok déli oldala mentén töltést építettek. A vízelvezető árok kiképzését csak részben, kismértékben végezték az eredeti felszínbe történő bevágással. Az árok kialakítása nagyobb részben, a déli oldalán töltés építéssel valósult meg. A töltés építése az ellenőrzés során folyamatban volt. A töltés déli oldalán a töltést úgy építették, hogy anyagát a bányatelek 1.-2.-3. töréspontjai mentén húzódó rézsúból nyerték oly módon, hogy a rézsú 21 – 23 fok közötti dőlése laposabb lett, mint a korábbi rézsú 30-33 fok közötti dőlése.

Bányavállalkozó az SZTFH-BANYASZ/9033-1/2023. iktatási számú végzésben elrendelt szakértői vélemény és térkép beterjesztését két részletben 2023. 07. 06-án, illetve 2023. 07. 10-én teljesítette (SZTFH-BANYASZ/9033-3/2023., illetve SZTFH-BANYASZ/9033-4/2023.). A szakértői véleményt (a továbbiakban: Szakértői vélemény) Ruzskai István okl. bányamérnök, földtani szakértő (MBFH/2252-2/2017) készítette a depó felső rétegeiből ásóval vett minták alapján.

A Szakértői vélemény a bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz környezetében elhelyezett depónia mennyiségét ( $m^3$ ) nem határozta meg, a térkép az eredeti terep magassági adatait nem tüntette fel. Ezen hiányosságok, valamint a térkép egyéb hiányosságai miatt a Bányafelügyelet az SZTFH-BANYASZ/9033-6/2023. iktatási számú végzésben felhívta Bányavállalkozót a Szakértői vélemény, valamint a 2023. 06. 27. napján elvégzett felmérés alapján készített térkép kiegészítésére.

Tekintettel arra, hogy a bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz környezetében elhelyezett depóniát vízelvezető árok kialakítása céljából időközben, a 2023. 06. 27. napján elvégzett felmérést követően jelentősen átalakították, a Bányafelügyelet az SZTFH-BANYASZ/9033-6/2023. iktatási számú végzésben elrendelte a depó és a vízelvezető árok ismételt geodéziai bemérését, és a bemérésről készített térkép beterjesztését.

Bányavállalkozó az SZTFH-BANYASZ/9033-6/2023. iktatási szám alatti felhívásnak 2023. 08. 03-án tett eleget (SZTFH-BANYASZ/9033-7/2023. iktatási szám). A Szakértői vélemény kiegészítése a bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjai mentén elhelyezett depónia anyagát humuszos, gyökérszónás kevert feltalajként, a depónia mennyiségét  $50.614 m^3$  mennyiségben határozta meg.

Bányavállalkozó a 2023. 08. 03-án beterjesztett dokumentációhoz mellékelte továbbá a bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz környezetében elhelyezett humuszdepóniáról és vízelvezető árokról a 2023. 07. 12-én elvégzett geodéziai felmérés alapján készített térképet. A térkép és metszetei alapján a domborzati viszonyok, a depó és vízelvezető árok kialakítása jelentősen csökkenti annak esélyét, hogy a bányauzem déli lejtésű, korábban már letakarított területeire eső csapadékvíz déli irányban a bányatelek határát átlépve Recsk Község belterülete felé áramoljon. A déli lejtésű területre jutó csapadékvíz déli irányban történő lefolyását a hozzávetőlegesen Nyugat- Kelet irányban húzódó depó és vízelvezető árok akadályozza és a csapadékvizet nyugati irányban, a község felé lejtő felületeteket elkerülve vezeti el nyugati irányban a vasúti rakodó és a Balla patak felé.

Bányavállalkozó 2023. 08. 14-én kérelmet nyújtott be a Bányafelügyeletre, melyben előadta, hogy a tárgyi bányauzemmél kapcsolatban geotechnikai, állékonysági szakértő véleményének beszerzése van folyamatban, amelyet a szabálytalan bányászati tevékenység vizsgálatával összefüggésben kíván betervezni a Bányafelügyelet részére és határidőt kért ennek betervezésére.

A Bányafelügyelet a kérelmet a tartalma alapján elbírálv a tényállás teljes körű tisztázása, és az ügyféli jogok, a nyilatkozattétel és a további adatközlés lehetőségének biztosítása érdekében az SZTFH-BANYASZ/9033-9/2023. iktatási számú végzésben 30 napos határidőt tűzésével biztosította a nyilatkozattétel és a további adatközlés lehetőségét.

Bányavállalkozó ezt követően, 2023. 09. 07-én SZTFH-BANYASZ/9033-10/2023. iktatási szám alatt terjesztette be a TAU-TERV Kft. (3016 Boldog, Kossuth Lajos út 75.) által készített, „*Recsk VII. – andezit bányatelek D-i oldali rézsűjének állékonyságvizsgálata mérnökgeológiai szakértői jelentés*” megnevezésű szakértői jelentést (a továbbiakban: Szakértői jelentés), és a szakértői jelentés kiegészítését, valamint a Szakértői jelentéssel kapcsolatban Ruzskai István, mint felelős műszaki vezető helyettes nyilatkozatát. A Szakértői jelentést Dr. B. Gy. okl. építőmérnök, geotechnikai tervező (GT-T; 1316150) és Dr. G. P. okl. építőmérnök, geotechnikai szakértő és tervező, tartószerkezeti és bányamérnök tervező (SZÉS8, GT, T, B, 13-10859) készítették.

A Szakértői jelentés megállapította, hogy

- a depó anyaga közepesen szerves, közepesen kötött, lapos szemeloszlású görbéjű homokos kavicsos agyag, talajmechanikai megnevezése sovány anyag,
- a depónia rézsűjének tönkremenetele nem várható (PF= 0%),
- a depóról felvett három szelvény szerint számított biztonsági tényező két esetben (a meredekebb dőlésű rézsűrészek esetén) nem érte el az Eorocode által megkövetelt 1,35-ös biztonsági szintet, azok értéke 1,22 és 1,34), a harmadik szelvényénél 1,41.

A Szakértői jelentés a következő beavatkozásokat javasolta:

- a rézsű meredekségnek 20°-ra csökkentése, ott, ahol ennél magasabb.
- a rézsűlábánál tervezett árok méretét minimálisra kell venni, kapacitását optimalizálni kell, hogy kisebb legyen a tervezettnél, de még képes legyen összegyűjteni egy a júniusihoz hasonló csapadékból lefolyó vízmennyiséget
- a rézsút minél hamarabb növényborítással kell ellátni, hogy az biztosítsa az erózió elleni védelmet és javítsa a felszínközeli rétegek állékonyságát

- javasolt a rézsút legalább havonta szemrevételezéssel ellenőrizni

Bányavállalkozó a Szakértői jelentés megküldésével együtt nyilatkozott, hogy a szakértőtől kért pontosítás után az intézkedési tervünk a szakértői vélemény szerint:

- a depó nem megfelelő szakaszán (1. szelvény környéke) 20±3°-dőlésűre alakítjuk,
- a depó déli oldalán övárkot alakítunk ki,
- a depót növényekkel betelepítjük.

A Bányafelügyelet a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a következőket állapította meg:

A Bányafelügyelet a tárgyi bányauzem hatályos, a 2022-2026. évekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi tervét (a továbbiakban: MÜT) az SZTFH-BANYASZ/11101-8/2022. iktatási számú határozattal hagyta jóvá. A MÜT mellékletét képező tervterkép ábrázolja - többek között - a tervidőszakban tervezett bányászati tevékenységeket, a kitermelés ütemezését (eltérő színjelzéssel a kitermelés helyét évenkénti bontásban), a humusz depó, illetve a meddő depó helyét, a bányauzem határát.

A MÜT alapján az első évben a kitermelést a bányatelek ÉNy-i részén a bányatelek 27-33. töréspontjai környezetében tervezték megkezdeni, majd a kitermelés - az ütemezés alapján - északról déli irányban, illetve nyugatról keleti irányban haladt volna tovább. Ebből adódóan hozzávetőlegesen északi, illetve

nyugati irányba lejtő részsík alakultak volna ki, ahol a bányászati tevékenységekkel érintett, letakarított területre eső csapadékvíz a bányászati tevékenységgel érintett területről északi irányba, illetve nyugati irányba folyt volna a bányaudvar felé. A MŰT szerint a produktív réteg feltárása folyamatosan történik a fedőréteg letakarításával, a humusz és meddő réteg letakarításával oly módon, hogy a lefedés legkisebb mértéke (a haszonanyag rézsú felső él és a fedő alsó él közötti távolság) 10 méter. Ennek elérése esetén kell megkezdeni a letakarítást az újabb területről. Azaz a MŰT szerint a bányauzem területén a fedőréteg letakarítása a haszonanyag kitermelésével összhangban, a haszonanyag kitermeléséhez szükséges mértékben, éves ütemezésben volt tervezett és engedélyezett. A MŰT térkép alapján a tervidőszakban meddő depó elhelyezése volt tervezett a bányatelek 31. számú töréspontjától nyugatra, illetve humuszdepó elhelyezése volt tervezve a bányatelek 36.-37.-38.-1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz mentén. A bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz mentén a humuszdepó elhelyezése a bányatelek 5 méteres védősávjában, a bányatelek határ mentén volt tervezve és engedélyezve, azaz 5 méter szélességben.

A MŰT tervtérképen ábrázolt bányauzemi határon, illetve a bányatelek határán kívüli területekre meddő, vagy humusz depó elhelyezése, illetve letakarítás nem volt tervezett és engedélyezett.

A Bányafelügyelet a fentiek alapján megállapította, hogy Bányavállalkozó a hatályos MŰT-től eltérően végezte a bányászati tevékenységet, mert a talaj és fedőmeddő letakarítását a 2025. és 2026. években igénybe venni tervezett, déli lejtésű területeken is elvégezte. Ennek mértéke változó, az eredeti terep és a felmért terep magassági adatait összehasonlítva a kialakított felszín 1-10 méter közötti értékekkel került lejjebb az eredeti felszínhez képest. A bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz mentén a depót nem a bányatelek 5 méteres védősávjában (azaz 5 méter szélességben) helyezte el, hanem 45-60 méter szélességben, és a depó meddőt is tartalmazott (egyebekben a letakarítás és depó képzés során a talaj és meddő keveredett). A bányatelek 1.-2.-3. számú töréspontjait összekötő bányatelek határszakasz mentén a depó elhelyezése a bányateleken, illetve a bányauzemi terület határán kívüli területet is érint, a bányatelek határára merőleges irányban mérve maximum 10 méter mértékben.

Bányavállalkozó a bányatelek 2. és 3. számú töréspontjait nem jelölte ki.

A Bányafelügyelet a Szakértői vélemény megállapításával (amely ásóval történő mintavételezést követő laboratóriumi vizsgálaton alapult), amely szerint a depó anyaga termőföldnek minősül, nem ért egyet. E körben hangsúlyozza, hogy a depó anyaga keveredett a letakarítás során (a humuszos feltalaj és a feddő meddő), ezért az ásóval vett minták korrekt eredményt nem biztosíthattak, ahhoz fúrásos mintavételezés kellett volna. Egyebekben a Szakértői jelentés sem termőföldként határozta meg a depó anyagát. A bányatelek tekintetében az ásványi nyersanyag besorolását, így a meddőnek minősítést is a Bányafelügyelet határozza meg a bányatelek határozatban. A minősítés csak a bányatelek határozat módosításával lehetséges, ahhoz önmagában egy mintavételezés (ráadásul nem teljes körű) nem alkalmas, a jogi helyzeten nem változtat.

A MŰT műszaki leírás 9 oldal 5.1.1. pontja szerint 0,2-0,3 m gyengén humuszos gyökérréteggel szennyezett talaj letakarítását tervezték. Az ez alatti anyagösszlet már feddő meddő. Ezt igazolja a bányatelek térképen szereplő rétegsor is, amely szerint a feltalaj kb. 0,2-0,4 m. Egyebekben a depó összetételének a feltárt jogsértés tekintetében nincs relevanciája, mert a jogsértés a MŰT-től eltérő területeken történt letakarítás és depó elhelyezés alapján valósult meg (és a bányatelek töréspontja kijelölésének elmaradásában).

A Bányafelügyelet nem fogadja el Bányavállalkozó azon hivatkozását, hogy a 2023. január 25-i ellenőrzés jogsértést nem tárt fel. Az ellenőrzés lakossági bejelentés (a bányavállalkozó által készített töltés állékonyságának, esetleges megcsúszásának lehetősége a lakott területek felé) alapján történt téli, rossz látási viszonyok között, a bányauzemben nem állt rendelkezésre kiegészített bányaművelési térkép, amely a letakarítás mértékét és a letakarított talaj és meddő elhelyezését tartalmazta volna. Szemrevételezéssel azt lehetett megállapítani, hogy a töltés stabil. A jelen eljárásban azonosított jogsértés nem volt megállapítható, kiemelten a bányaterület magassági adatainak ismerete hiányában.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 21. § (1) A bányavállalkozó a bányászati tevékenységet a bányafelügyelet engedélyével kezdheti meg, és az abban foglalt feltételek megtartásával végezheti. [a Bt. III. Részében szereplő rendelkezés]

Bt. 27. § (1) A feltárási, kitermelési, föld alatti gáztárolási és meddőhányó-hasznosítási tevékenységet jóváhagyott műszaki üzemi terv szerint kell végezni. [a Bt. III. Részében szereplő rendelkezés]

Bt. 28. § (1) A bányavállalkozó köteles e törvény és a végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott műszaki-, technológiai biztonsági rendelkezések előírásait megtartani, végrehajtásukról gondoskodni. [a Bt. III. Részében szereplő rendelkezés]

Bt. 41. § (2) Ha a bányavállalkozó a bányászati tevékenységet szabálytalanul gyakorolja, a bányafelügyelet a bányavállalkozót bírsággal sújthatja, a tevékenység folytatását megtilthatja, az engedélyt visszavonhatja és elrendelheti az eredeti állapot helyreállítását, vagy ha ez nem lehetséges, a tájrendezést, vagy a bányavállalkozó bányászati jogát törölheti, amely esetben a 26/A. § (6)-(7) bekezdését is alkalmazni kell. Koncesszió esetén a bányafelügyelet a koncessziós szerződés megszüntetését is kezdeményezheti.

Bt. 41. § (3) Szabálytalanul folytatja a bányászati tevékenységet a bányavállalkozó, ha azt

- a) a bányafelügyelet engedélye nélkül vagy attól eltérően,
- b) e törvény III. Részében előírt szabályok megszegésével,

gyakorolja.

Bt. 41. § (3b) A bányafelügyelet a (2) bekezdés szerinti jogkövetkezmények közül azt alkalmazza, amely a leghatékonyabban szolgálja a jogsértő állapot megszüntetését. A bányafelügyelet a jogkövetkezményeket együttesen is alkalmazhatja.

Bt. 41/B. § (1) A 41. § (1), (3) és (4) bekezdésében, továbbá a 41/A. § (5) és (10) bekezdésében meghatározott jogsértések esetén közigazgatási szankcióként figyelmeztetés nem alkalmazható.

A külszíni bányászati tevékenységek Biztonsági Szabályzatáról szóló 8/2022. (I. 26.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: KBBSz) 4. § (1) A bányatelek sarokpontjait jól látható és maradandó módon meg kell jelölni.

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szt.) 2. § (1) bekezdés alapján a közigazgatási szabályszegésért való felelősség megállapítása esetén a közigazgatási hatóság közigazgatási szankciót alkalmaz.

(2) Közigazgatási szankciót azzal a természetes személlyel, jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel szemben lehet alkalmazni, akinek, illetve amelynek a közigazgatási szabályszegésért való felelősségét a közigazgatási hatóság megállapította. Az elkobzás akkor is alkalmazható, ha felelősségre vonásra nem került sor.

(3) Közigazgatási szabályszegés esetén a következő közigazgatási szankciók alkalmazhatók:

- a) figyelmeztetés,
- c) közigazgatási bírság.



9. § (3) A hatóság a figyelmeztetés szankció alkalmazása feltételeinek teljesülése esetén is közigazgatási bírság szankciót alkalmaz, ha

d) törvény vagy eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet meghatározott ügyek vonatkozásában a figyelmeztetés alkalmazásának kizárásáról rendelkezik.

10. § (1) Közigazgatási bírság kiszabása esetén a hatóság - törvényben, kormányrendeletben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott további szempontok mellett - az eset összes lényeges körülményét, különösen az alábbiakat mérlegelve dönt a bírság összegéről:

a) a jogsértéssel okozott hátrányt, ideértve a hátrány megelőzésével, elhárításával, helyreállításával kapcsolatban felmerült költségeket, illetve a jogsértéssel elért előny mértékét,

b) a jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatóságát,

c) a jogsértéssel érintettek körének nagyságát,

d) a jogsértő állapot időtartamát,

e) a jogsértő magatartás ismétlődését és gyakoriságát,

f) a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartását, valamint

g) a jogsértést elkövető gazdasági súlyát.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet 25. § (1) A Bt. 41. §-a alapján kiszabott bírság összegének felső határa tízmillió forint. Ha a bírság kiszabásának alapját képező jogellenes állapotot a kötelezett a határozatban megállapított határidőre nem szünteti meg vagy a jogsértést ismét elköveti, a bírság ismételten kiszabható, amelynek felső határa harmincmillió forint.

A Bányafelügyelet a tényállás alapján megállapította, hogy Bányavállalkozó a hatályos MÜT-től eltérően végezte a bányászati tevékenységét, illetve biztonsági szabályzatban (KBBSz 4. § (1) bekezdés) rögzített előírást nem tartott meg, végrehajtásáról nem gondoskodott, ezért a Bt. 41. § (3) bekezdés a)-b) pontja szerinti szabálytalan bányászati tevékenységet folytatott, amiért vele szemben szankciót kellett alkalmazni.

A Bt. 41/B. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel az Szt. 9. § (3) bekezdés d) pontjára, a Bányafelügyelet a rendelkező rész I. pontjában bírság kiszabása mellett döntött, mivel figyelmeztetés, mint szankció, szabálytalan bányászati tevékenység (Bt. 41. § (3) bekezdés) gyakorlása esetén nem alkalmazható.

Az Szt. 10. § (1) bekezdése alapján bírság kiszabása esetén a hatóságnak az eset összes lényeges körülményét mérlegelve kell döntenie a bírság összegéről.

A Bányafelügyelet a bírság mértékének megállapításakor az Szt. 10. § (1) bekezdésben foglalt szempontokat a következők szerint értékelte:

- a jogsértéssel okozott hátrány: A hátrány abban határozható meg, hogy Bányavállalkozó több lényeges tevékenység tekintetében a hatályos műszaki üzemi tervtől jelentősen eltérve végezte a bányászati tevékenységét (a lekarítás ütemezése, valamint a depó elhelyezése tekintetében). A depó elhelyezésével a bányatelken kívüli területeket is igénybe vett, amelyre nem volt engedélye. A Bányafelügyelet azt a tény, hogy a több lényeges elem tekintetében tért el a MÜT-től, és emellett biztonsági szabályzatban rögzített előírás végrehajtásáról nem gondoskodott (a bányatelek töréspontjának jelölése nélkül a bányászati tevékenység nem kontrollálható megfelelően), súlyosító körülményként értékelte.
- jogsértéssel elért előny mértéke: nem értelmezhető.

- jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatósága: a MŰT-től eltérő tevékenység (letakarítás) nem visszafordítható, az in situ állapot nem állítható helyre, amelyet a Bányafelügyelet kiemelten súlyosító körülményként értékelt. A bányatelek déli részén engedélytől eltérő mértékben, és helyen elhelyezett depó megszüntetése a jogsértő állapot orvoslását biztosítja, de az in situ állapot (megbolygatlan felszín) visszaállítása nyilván nem lehetséges.
- a jogsértéssel érintettek körének nagysága: nem releváns; érintetti kör közvetlenül a szabálytalan bányászati tevékenység gyakorlása miatt nem volt érintett.
- a jogsértő állapot időtartama: a jogsértő állapot jelenleg is fennáll, amelyet a Bányafelügyelet súlyosító körülményként értékelt.
- a jogsértő magatartás ismétlődése és gyakorisága: a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásában szereplő adatok alapján Bányavállalkozóval szemben a tárgyi hatósági eljárás megindításának napját megelőző egy éven belül közigazgatási szankciót megállapító döntést nem jegyezték be. A Bányafelügyelet ezt enyhítő körülményként értékelte.
- a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartása: Bányavállalkozó az eljárás során együttműködő magatartást tanúsított. A Bányafelügyelet ezt enyhítő körülményként értékelte.
- a jogsértést elkövető gazdasági súlya a jogsértésnél nem releváns.

A Bányafelügyelet kiemelten súlyosító körülményként értékelte, hogy Bányavállalkozó nagymértékben tért el a MŰT-ben tervezett és engedélyezett bányászati tevékenységtől, figyelemmel arra, hogy a letakarítás lényegesen meghaladta az engedélyezett mértéket (tulajdonképpen a teljes bányászati területet letakarították), amelynek során több mint 50.000 m<sup>3</sup> mennyiségben helyezték el a meddőt és talajt. A jóváhagyott MŰT szerint a letakarítás több évre tagoltan, a letakarított meddő más helyen történő elhelyezésével történhetett volna, továbbá meddőt a bányatelek védősávjában nem helyezhetek volna el, ott csak a letakarított talaj lett volna elhelyezhető, lényegesen kisebb mennyiségben.

A Bányafelügyelet, figyelemmel a súlyosító és enyhítő körülményekre, a rendelkező rész szerinti bírságot szabta ki (a bírságmaximum 30 %-ában), ami Bányavállalkozó működését nem lehetetleníti el, ugyanakkor elegendő az újabb jogsértéstől történő visszatartásra.

A Bányafelügyelet a rendelkező rész II. pontjában a Bt. 41. § (2) és (3b) bekezdése alapján rendelte el az eredeti állapot helyreállítását, a depó megszüntetését. A Bányafelügyelet figyelembe vette, hogy a jelenlegi állapot a MŰT-től lényegesen eltérő, a Bányafelügyelet által előzetesen nem engedélyezett helyzetet okozott, ami nem tartható fenn, azt meg kell szüntetni. A hatályos műszaki üzemi terv szerint Bányavállalkozónak csak a bányatelek 5 méteres védősávjában (azaz 5 méter szélességben) volt depó létesítésére engedélye. A depóban a letakarított feltalajt lehetett volna elhelyezni, meddőt nem. A letakarítás során a feltalaj keveredett a fedőmeddővel, ezért a teljes depót meg kell szüntetni. A Bányafelügyelet a II. pontban tett további rendelkezései a csapadékvíz okozta károk megelőzését (a depó anyagának bányatelken kívüli területre jutását) szolgálják. A depó megszüntetése során is folyamatosan figyelemmel kell lenni arra, hogy a bányatelekről anyag ne jusson a bányatelken kívülre. A depó megszüntetése előtt kell elvégezni a depó geotextíliával történő letakarását (ezzel lehet megakadályozni, hogy heves esőzés során a depó anyagát az esővíz lemossa, a depó rézsűje erodálódjon), és a depó felületén összegyűlő esővíz elvezetését. Ezen védelmi intézkedések után lehet a depó teljes megszüntetését megkezdeni, amelynek során a védelmi intézkedéseket fenn kell tartani, majd a kialakult végállapot esetén a geotextíliával történő lefedést is el kell végezni (anyag lemosódás megakadályozása érdekében). A növényesítés a felületi vizek megkötését, lassítását és a rézsű védelmét szolgálják.

A Bányafelügyelet felhívja Bányavállalkozó figyelmét arra, hogy az eljárástól és a döntéstől függetlenül is meg kell tennie mindent annak érdekében, hogy a bányatelek területén biztonságellenes állapot ne alakuljon ki.

A fizetési kötelezettség elmulasztása esetén alkalmazandó jogkövetkezmény a Bt. 43/C. § (8) bekezdésén, a 2011. CXCV. törvény 42. § (3) bekezdésén és az Ákr. 134. § (1) bekezdésén alapul.

A fizetési kedvezményre vonatkozó tájékoztatás a Bt. 43/C. § (6)-(7) bekezdésén alapul.

A jogorvoslati tájékoztató az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 114. § (1) bekezdésén, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontján, 27. § (1) bekezdés b) pontján, 37-39. §-án, 50-51. §-án, 52-53. §-án, 77. §-án, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó XLVI. Fejezetén és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés h) pontján alapul.

A Bányafelügyelet hatásköre a Bt. 44. (1) bekezdés a) pontján, illetékessége a Bt. 43. § (1) bekezdésén alapul.

Miskolc, *időbélyegző szerint*

Dr. Biró Marcell  
elnök  
(hatáskör gyakorlója megbízásából)

Dr. Káldi Zoltán  
országos bányakapitány  
(kiadmányozó)

Erről értesül hivatali kapun:  
Andezit-Bau Kft.; KRID: 12765627

